

У Європі шляхом створення сервісних кооперативів розв'язують проблеми енергетичної залежності. В Україні ж цей рух поширення не набув. У чому проблема? Невже українців не приваблює перспектива економії та додаткового заробітку на продажу «зелених» енергоносіїв? Може, проблема у дефіциті підприємливості?

Європейці вже зрозуміли необхідність переходу на екологічно чисті джерела енергії та нарощують темпи, активно використовуючи при цьому кооперативну форму організації діяльності. Так, у Великобританії функціонує близько 5 тис. кооперативів, задіяних переважно у сонячній та вітрогенерації. У США – приблизно тисяча кооперативів, які обслуговують 75 млн осіб, а бельгійський EcoPower з обігом 25 млн євро на рік об'єднує близько 50 тис. осіб.

Енергетичні кооперативи у європейських країнах виробляють електроенергію та тепло з відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) для задоволення своїх потреб та/або продажу у мережу. Так, один німецький кооператив, як зазначають у своєму дослідженні А. Пантелеймоненко і Т. Грицюк, спеціалізується на виробництві й розподілі електроенергії між своїми членами, на консультуванні, а також виробництві синтетичного дизельного палива з біоматеріалів. Науковці зауважили: динамічний розвиток тамтешніх енергетичних кооперативів пояснюється ініціативністю місцевих громад і підтримкою з боку держави.

За підсумками 2013 р. (остаточних даних за 2014-й ще немає), частка ВДЕ в сукупному кінцевому енергетичному споживанні України становить 4,7 %. Проте перспективність «зеленої» енергії влада визнає. Так, у Національному плані дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р. зокрема зазначається, що річний технічно досяжний енергетичний потенціал ВДЕ в Україні досягає 68,6 млн т нафтового еквіваленту, що становить близько 50 % загального енергоспоживання в країні.

Еконадії

«Розвиток вітроенергетики, за прогнозами дослідників НАН України, зможе забезпечити до 25 % потреб України в енергетиці. Робота одного вітрогенератора потужністю 1 МВт за 20 років експлуатації дасть можливість зекономити до 29 тис. т вугілля або 14 тис. т нафти. Друге місце посідає сонячна енергетика. Для створених у сільській місцевості кооперативів домінантним є виробництво енергії з біомаси», – переконана Т. Харченко, доцент кафедри екологічного менеджменту та підприємництва Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Ця пропозиція для селян суголосна з результатами аналізу, зазначеними в нацплані: «Галузь біоенергетики в Україні має чи не найбільший потенціал розвитку. Це зумовлено особливостями клімату, потенціалом аграрного сектора і наявністю необхідної робочої сили. Найбільший енергетичний потенціал в

Україні мають такі види біомаси, як сільськогосподарські культури, відходи деревини, рідкі види палива з біомаси, біологічна складова твердих побутових відходів, біогаз».

Гуртом не тільки батька легше бити, а й розв'язувати спільні проблеми «Сервісна кооперація у малій енергетиці здатна стати ще одним джерелом фінансування проектів у сфері енергоефективності та розвитку використання ВДЕ, – вважає І. Черкашин, незалежний експерт з енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики. – Утілення цих проектів здійснить також позитивний соціально-економічний ефект на сільську місцевість та її жителів. По-перше, при використанні біомаси як палива гроші за енергоносії не переміщатимуться до країн-експортерів, а працюватимуть на розвиток місцевої економіки. По-друге, впровадження технологій виробництва енергії з біомаси сприятиме створенню нових робочих місць, необхідних для попередньої обробки біомаси, виробництва і транспортування біопалива, а також для обслуговування самого обладнання».

До того ж так можна вбити двох зайців: розв'язати проблеми дорогих енергоресурсів та утилізації деяких видів сміття, що особливо актуально для сіл... *(Давиденко Є. Як запустити серце «зеленої» енергетики? // Дзеркало Тижня. Україна (<http://g.ua/DFmn>). – 2015. – 29.05).*